Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 51—52 WARSZAWA, DNIA 20 GRUDNIA 1938 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

TYGODNIK FINANSOWO-GIEŁDOWY I GOSPODARCZY

Troska o rynek akcyjny

Nie jest rzeczą łatwą stworzenie w Polsce emisyjnego rynku akcyjnego, gdy przecież nie ma w ogóle u nas rynku kapitałowego. Przyznać jednak trzeba, że Ministerstwo Skarbu nie wyrzekło się nadziei, że prędzej czy później taki rynek u nas powstanie, ani troski o stopniowe przygotowanie warunków, w których rynek akcyjny z korzyścią mógłby funkcjonować.

Nie tak dawno Sejm uchwalił projekt rządowy o zniesieniu podwójnego opodatkowania kuponu dywidendowego. Obecnie Rząd złożył, w Sejmie nowy projekt przepisów uprawniających mniejszość akcjonariuszy do wystąpienia w pewnych określonych warunkach z wnioskiem o ograniczenie wynagrodzeń władz danej spółki akcyjnej. Ograniczenie to miałoby na celu umożliwienie wypłaty dywidendy, w każdym zaś razie porządzalnych, które by wypłatę taką umożliwiło.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 21 czerwca 1932 roku o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach przewidywało już pewne środki zaradcze. O redukcję takich wynagrodzeń mógł wystąpić „organ zarządzający przedsiębiorstwa lub jakikolwiek członek zarządu, czy rady nadzorczej, czy też komisji rewizyjnej. W pewnych określonych w rozporządzeniu okolicznościach mógł tego domagać się Minister Pracy i Opieki Społecznej, a innych znowu okolicznościach Izba Skarbowa.

Powyższe jednak przepisy miały raczej na oku przestrzeganie zasad racjonalnej i uczciwej gospodarki w przedsiębiorstwach, niż realizowanie zamierzeń jakiejś planowej polityki dywidendowej. Projekt, o którym niżej będzie mowa, ma na widoku oba cele: trafną gospodarkę przedsiębiorstw i troskę o uczynienie z akcji waloru rentownego.

Projekt ten ujęty jest w formę noweli wspomnianego rozporządzenia z 1932 roku. Według art. 1 tej noweli, Minister Przemysłu i Handlu, a w stosunku do spółek bankowych i ubezpieczeniowych. — Minister Skarbu, może wystąpić z wnioskiem do odpowiedniego sądu okręgowego o ograniczenie wynagrodzeń władz spółki akcyjnej oraz jej pracowników umysłowych. Wniosek taki właściwy minister może postawić na żądanie akcjonariuszów reprezentujących 1/10 część kapitału akcyjnego — po przeprowadzeniu kontroli finansowo - gospodarczej przedsiębiorstwa.

Uprawnienie powyższe jest ograniczone do pewnych ściśle określonych przypadków. Mianowicie, może one być zastosowane, jeśli walne zgromadzenie spółki akcyjnej w ciągu ostatnich 3 lat nie wypłaciło dywidendy, lub też uchwaliło ją w wysokości niższej od wysokości dywidend w odpowiedniej gałęzi gospodarczej. Uprawnienie to nie może być zastosowane, jeśli spółka z dochodów dokonała produktywnych inwestycyj, bądź też zużyła zyski na pokrycie strat.

Intencje projektodawcy, jak wynika z powyższego, są różnorodne.

Zmierza on do wyrugowania z przedsiębiorstw złej woli lub nieudolności kierownictwa. W tych przypadkach, przewiduje on zmniejszenie wynagrodzeń władz spółki. Chce on również nie dopuszczać do gospodarki marnotrawnej. Dlatego przewiduje ograniczenie wynagrodzeń nie tylko władz, lecz i pracowników umysłowych.

Projektodawca ma poza tym na celu zachęcać spółki do wypłacania dywidendy. Wiadomo przecież, że akcja nie przynosząca zysku, nie może być dla kapitalisty, który szuka lokaty, atrakcyjną. Nie może ona przeto stać się czynnikiem powstania emisyjnego rynku akcyjnego.

Wypłata dywidendy jednak w intencji projektodawcy nie powinna być dokonana kosztem finansowej solidności przedsiębiorstwa lub jego rozwoju. Dlatego użycie zysków na pokrycie strat lub przeprowadzenie produktywnych inwestycyj powinno mieć pierwszeństwo przed wydzieleniem dywidendy.

Użycie zysków na inwestycje, czyli t. zw. samofinansowanie przedsiębiorstw, projektodawca, jak widzimy, dopuszcza bezwarunkowo. Kwestia ta jednak w publicystyce fachowej i w życiu nie bywa rozstrzygana jednolicie.

Akcjonariusz bowiem nie należący do większości, a więc nie ciągnący dochodów z przedsiębiorstwa poza dywidendą, domaga się, rzecz prosta, oprocentowania swej gotówki, ulokowanej w akcji. Zazwyczaj nie zaprzecza on, że inwestycje produktywne służą rozwojowi przedsiębiorstwa, twierdzi jednak, że oprocentowanie kapitału, wtedy gdy jest zysk, powinno być obowiązkowe. Wymaga tego sprawiedliwość. Poza tym — dowodzi on — jakże powstać rynek akcyjny, jeśli wypłata dywidendy nie stanie się bezwzględnym postulatem? Jeśli spółki akcyjne będą uprawnione do dokonywania inwestycyj — bez względu na potrzebę wypłacania dywidendy, zachodzi obawa, że akcjonariusz nigdy jej nie zobaczy.

Na te argumenty odpowiadają innymi. Wytworzenie jest w naszych warunkach sprawą nader odległą. Tymczasem jednak rozwój gospodarczy kraju jest sprawą nie cierpiącą zwłoki. Czekać na inwestycje, aż potrzebnych kapitałów dostarczy rynek, jest to — wyrzec się zupełnie rozwoju przemysłu. Niektórzy, jak np. autor artykułu w ostatnim numerze „Przeglądu Gospodarczego", posuwają się tak daleko, że uważają „politykę antydywidendową" za słuszną, gdy wyczerpanie rynku nie daje nadziei na przypływ kapitałów do akcyj nawet w razie regularnego wypłacania dywidendy.

Jak widzieliśmy, projekt dar rację drugiej grupie argumentów i uznał produktywne inwestycje za ważniejsze w chwili obecnej od dywidendy. Zdaje się wszakże, że słuszniejszym może byłby kompromis między obu przeciwnymi stanowiskami, tak aby polityka dywidendowa w danym przypadku nie doznała uszczerbku.

W końcu nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że udzielenie mniejszości akcjonariuszom prawa domagania się dywidendy, chociaż prawo to jest w projekcie silnie uwarunkowane, daje mocną broń do ręki interpelantom na walnych zebraniach. Broń ta jest tym skuteczniejsza, że przewiduje zarządzenie z inicjatywy władz rządowych kontrolę finansowo - gospodarczą przedsiębiorstwa.

E. L.

ROK 1938 W ŻYCIU GOSPODARCZYM POLSKI

Za kilka dni skończy się rok 1938. Nie rozporządzamy jeszcze, rzecz jasna, pełnymi danymi liczbowymi dla oceny jego wyników. Przecież i produkcja bieżącego tygodnia znajdzie się jeszcze w tabelach statystycznych za ten rok. A statystyka spóźnia się zawsze o czas jakiś. Ale mimo to, mimo braku szeregu jeszcze danych i szczegółów, możemy podsumować prowizoryczny przynajmniej bilans 1938 r. i powiedzieć, jaki ślad zostawia on po sobie w gospodarstwie społecznym Polski.

Rok 1938 był rokiem dalszej rozbudowy naszego aparatu wytwórczego, dalszej poprawy koniunktury gospodarczej w Polsce. Nie było winą naszą, ani nie wynikało z warunków przyrodzonych gospodarstwa polskiego, jeśli ta rozbudowa odbywać się musiała niekiedy w kierunkach teoretycznie może mniej pożądanych, jeśli ta poprawa była może mniejszą niżby mogła być i niżbyśmy chcieli. Było to nieuniknioną koniecznością wobec sytuacji międzynarodowej, w jakiej znalazła się nie tylko Polska, ale cała Europa. Możemy powiedzieć z zadowoleniem, że zrobiliśmy, jeśli nie maximum, to w każdym razie bardzo wiele, by dostosowując nasze plany i nasze działanie do wymagań chwili, wykorzystać równocześnie w jaknajwiększym stopniu wszystkie te możliwości dla obliczonej na daleką metę rozbudowy naszego życia gospodarczego, jakie w danej sytuacji nam pozostawały.

C. O. P. i ZAOLZIE

Szybka, o wiele bardziej szybka, niż przewidywały pierwotne plany, rozbudowa Centralnego Okręgu Przemysłowego wysuwa się na czoło zdobyczy gospodarczych minionego roku. Zakłady, które rok temu istniały zaledwie w planach, w grubych, nieforemnych zarysach fundamentów, zbliżają się obecnie do wykończenia. Pierwsze z nich już pracują. Szereg innych ruszy w najbliższych miesiącach. Rurociągi mające zaopatrywać je w gaz ziemny Zagłębia Krośnieńskiego, w energię, zdolną do zastąpienia węgla, którego kopalnie leżą wszak tuż nad granicą państwa, już są wykończone. Centralny Okręg Przemysłowy, jego główne, przewidywane na czas najbliższy, zakłady pójdą w ruch już w najbliższym czasie.

Niewątpliwie, wielka rolę w szybkiej rozbudowie C. O. P. odegrały względy poza-gospodarcze, względy obronności. Ale trzeba wskazać, że w tym wypadku interesy obronności pokrywały się w bardzo dużym stopniu z interesami postępu gospodarczego kraju. C. O. P., to nie tylko zabezpieczenie zaopatrzenia armii na wypadek wojennej potrzeby, to zarazem potężny wkład w dorobek gospodarczy Rzeczypospolitej, wzmocnienie potencjału gospodarczego Polski.

Państwo odegrało niewątpliwie decydującą rolę przy planowaniu C. O. P., przy zakładaniu jego fundamentów w terenie. Stalowa Wola — by wymienić jedno imię, które dziś stało się już symbolem — jest przedsiębiorstwem państwowym. Ale obok tego w rozbudowie C. O. P. bierze aktywny udział inicjatywa prywatna, zwłaszcza inicjatywa wielkich koncernów przemysłowych.

Przyłączenie Zaolzia do Rzeczypospolitej stanowi dalszy poważny krok naprzód na drodze do wzmocnienia potęgi gospodarczej kraju. Wzrost o 50 proc. zdolności wytwórczej naszego ciężkiego przemysłu, poważne zwiększenie naszych rezerw węgla, uzyskanie pokładów wysoko-cennego węgla koksującego — wszystko to są plusy, których znaczenie dla gospodarstwa naszego wzmagać się będzie z każdym rokiem. Przejęciowe trudności związane z włączeniem Zaolzia w organizm gospodarczy Rzeczypospolitej, stanowią wobec tych podstawowych momentów jedynie „embarras de richesse“, kłopot z nadmiaru, kłopot, którego poniesienie opłaci się sowicie w przyszłości.

WZROST PRODUKCJI

Rok, jaki w chwili obecnej dobiega końca, był rokiem dalszego intensywnego wzrostu produkcji polskiej. Wskaźnik naszej produkcji przemysłowej wyniósł we wrześniu b. r. — 123, w porównaniu z liczbą 115 przed rokiem. Wydobycie węgla wynosiło w pierwszych dziesięciu miesiącach b. r. przeciętnie 3.130 tys. t., w porównaniu z przeciętną 3,018 t. t., w poprzednim roku. Produkcja ropy, stanowiąca problem szczególnie trudny i bolesny, utrzymała się w r. bieżącym na poprzednim poziomie, a nawet uległa pewnej, minimalnej niestety poprawie.

Gros wzrostu produkcji przypada — rzecz zrozumiała wobec intensywnych robót inwestycyjnych na terenie C. O. P. — na produkcję dóbr kapitałowych. Wskaźnik jej wzrósł w ciągu roku z 137 na 148. Jest to zjawisko pozytywne, gdyż świadczy, że znaczna część uruchomionych w obecnym okresie sił produkcyjnych zużywana jest na dalszą rozbudowę aparatu produkcyjnego.

O wiele słabszym jest wzrost przemysłu dóbr spożywczych. Wskaźnik produkcji tego przemysłu spadł znacznie w miesiącach letnich, ale podniósł się znowu na jesień, sięgając we wrześniu liczby 111, w porównaniu z 103 przed rokiem. Jednak porównanie tych liczb w wskaźnikiem produkcji dóbr kapitałowych mówi nam najlepiej, że, o ile w dziedzinie dóbr inwestycyjnych pozostawiliśmy daleko za sobą poziom 1928 r., to w dziedzinie przemysłu konsumcyjnego nie jesteśmy odeń zbyt daleko.

Ma to niewątpliwie dwie przyczyny: po pierwsze sytuacja gospodarcza wsi jest obecnie gorsza, niż wtedy, ceny na produkty rolnicze stanowią zaledwie ułamek cen 1928 r. po drugie zaś również w przemyśle dokonała się racjonalizacja, która pozwala osiągać wyższą nawet produkcję przy zatrudnieniu mniejszej ilości siły roboczej.

Niedostateczny narazie rozwój produkcji dóbr konsumcyjnych przypomina nam, że osiągnięcia dotychczasowe są niewystarczające, że trzeba szybko i stale kroczyć naprzód na drodze uprzemysłowienia kraju, by wzmocnienie aparatu produkcyjnego znalazło rychło wyraz w podniesieniu dobrobytu całego społeczeństwa.

HANDEL ZAGRANICZNY

Nasz handel zagraniczny stanowił odbicie koniunktury gospodarczej. Poważny deficyt, jaki wystąpił w pierwszym półroczu spowodowany był, normalnym w okresie poprawy koniunktury, wzmożonym przywozem maszyn i surowców przemysłowych. Mimo to rząd wytężył wszystkie siły, by opanować ten deficyt ze względu na konieczność oszczędzania zapasu dewiz. Wysiłki rządu odniosły powodzenie. W ostatnich dwóch miesiącach mieliśmy już aktywny bilans handlowy. Jeśli uwzględnić, że wskutek ostatnich zarządzeń o obowiązku zgłaszania dewiz i majątku posiadanego zagranicą, dewizy będące do dyspozycji naszej instytucji emisyjnej wzrosną prawdopodobnie o około 300 mil. zł. to można powiedzieć, że od tej strony nic nie grozi równowadze naszego życia gospodarczego.

Ostatnio powstały dla eksportu polskiego nowe szanse ekspansji na rynkach amerykańskich i niektórych rynkach zachodnio-europejskich, zwłaszcza w związku z przyłączeniem Sudetów do Niemiec.

BANKI I GIEŁDA

Bankowość polska przeszła w lecie tego roku trudny okres. Międzynarodowe napięcie polityczne spowodowało u nas — jak zresztą i wszędzie zagranica — gwałtowny odpływ wkładów. Banki polskie — zarówno prywatne, jak publiczne, Komunalne Kasy Oszczędności narówni z P. K. O. — zdały w pełni trudny egzamin. Ani jedna instytucja nie uległa zachwianiu, mimo, że suma wycofanych w ciągu kilku tygodni wkładów sięgała kilkuset milionów złotych. Obecnie bankowość nasza zbiera owoce takiego właśnie wytrwania: wkłady powróciły już niemal w pełni, a zaufanie do banków polskich wzrosło poważnie.

Dotkliwie odczuła następstwa międzynarodowej sytuacji politycznej również i giełda. Na wiosnę nastąpiło pewne ożywienie obrotów giełdowych, spowodowane w znacznym stopniu świadomą akcją rządu, który dążył do poprawy sytuacji giełdowej poprzez wzmocnienie rentowności spółek akcyjnych, staranie się o wypłate dywidend i t. d. Ożywienie to było wprawdzie jeszcze słabe, obejmowało stosunkowo wąski krąg kół najbliższych giełdzie, nie sięgnęło do szerokiej publiczności, która jedynie może nadać pełny rozmach transakcjom, ale mimo wszystko obroty giełdowe wzrosły pokaźnie a kursy jeszcze pokaźniej. Międzynarodowe napięcie polityczne, jakie zaczęło się na początku lata i jakie, z takimi czy innymi wahaniami, trwa dotąd, położyło narazie kres temu ożywieniu.

W chwili obecnej na giełdach polskich panuje cisza. Jeśli kursy utrzymują się naogół na dotychczasowym poziomie a wahania są minimalne, to bodaj główną przyczyną są niezwykle nikłe obroty. Wyczekiwanie — oto, co w chwili obecnej naibardziej charakteryzuje nastrój giełd.

KU PRZYSZŁOŚCI

Tak więc, u końca r. 1938, możemy z umiarkowanym optymizmem spoglądać w przyszłość. Powiększył się znacznie nasz potencjał gospodarczy, rozbudowaliśmy poważnie nasz aparat produkcyjny, potrafiliśmy stawić czoło, spowodowanym przez wypadki zagraniczne poważnym wstrząsom kredytowym. Nasze życie gospodarcze ma wszelkie dane ku dal-

(Dokończenie na str. 3-ej)

Z handlu zagranicznego

POPRAWA BILANSU HANDLOWEGO

Od początku b. r. wystąpiło pewne pogorszenie w stanie naszych obrotów handlowych z zagranicą. Deficyt bilansu handlowego w ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy b. r. wyniósł ponad 145 mil. zł. Dopiero w październiku udało się opanować sytuację.

Już październik przyniósł saldo dodatnie 9,4 mil. zł. Obecnie ogłoszono dane statystyczne za listopad. Jak wynika z tych danych, saldo dodatnie zostało nie tylko utrzymane, ale nawet powiększone. Wyniosło ono w listopadzie b. r. 9,8 mil. zł.

Szczególnie dodatnim zjawiskiem jest fakt, że wzrost salda dodatniego bilansu handlowego dokonuje się nie poprzez skurczenie, a naodwrót poprzez wzrost obrotów gospodarczych. W listopadzie, w porównaniu z październikiem, import wzrósł o 7,95 mil. zł., a eksport o 8,3 mil. zł.

W szczególności wzrósł przywóz tytoniu, śledzi, egzotycznych produktów rolnych, wyrobów ceramicznych, obrabiarek, do metali. W eksporcie wzrosła pozycja wyrobów hutniczych, węgla, żyta, fasoli, ziemniaków i in. Zmniejszył się natomiast wywóz artykułów hodowlanych i trzody chlewnej, pszenicy i papierówki.

W sumie wywóz Polski za 11 miesięcy b. r. wyniósł 1,062 mil. zł., przywóz 1,188 mil. zł. Deficyt bilansu handlowego wynosi więc około 126,6 mil. zł.

Możliwości wzmożenia eksportu do Stanów Zjednoczonych

Poważne koła gospodarcze interesują się w chwili obecnej wzmożeniem naszego eksportu do Stanów Zjednoczonych. Stany są jednym z krajów, z którymi Polska posiada, jak dotąd, bierny bilans handlowy. W r.b. import nasz ze Stanów Zjednoczonych sięgał 137,8 mil. zł., eksport nasz do Stanów 51,7 mil., deficyt więc wynosił około 86 mil. zł., blisko 60% ogólnej sumy obrotów.

Obecnie powstała możliwość poważnego wzmożenia eksportu do Stanów. Stany Zjednoczone zakupywały bardzo poważne ilości towarów, wyrabianych na terenie ziem sudeckich, dawniej należących do Czechosłowacji. Obecnie ziemie te znalazły się pod władzą Rzeszy, a wyroby niemieckie, po pierwsze nie korzystają w Stanach z klauzuli najwyższego uprzywilejowania, po drugie zaś w znacznym stopniu są bojkotowane przez handel. Powstaje więc możliwość zdobycia dla Polski rynków zbytu, opanowanych poprzednio przez Sudety.

Doszło już do pierwszych próbnych transakcji w tym kierunku. Tak n. p. jedna z firm amerykańskich nabyła partię sztucznych kwiatów produkcji polskiej w cenie kilku milionów złotych. Mniejsze, ale mimo wszystko idące w setki tysięcy złotych, transakcje próbne zawarte zostały w branży artykułów mody damskiej. Pertraktuje się o duże transakcje w branży rękawiczniczej i w wyrobach szklanych.

Pertraktacje handlowe z Sowietami

Jak już informowaliśmy, w związku z poprawą stosunków politycznych, przewidywane jest powiększenie obrotów handlowych z Sowietami. Dla wyjaśnienia możliwości takiego powiększenia wyjechał obecnie do Moskwy naczelnik wydziału w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, dr Tadeusz Łychowski. Powróci on do kraju jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia.

Dr Łychowski w czasie swych rozmów moskiewskich ma przygotować materiał dla zwołania konferencji na której nastąpiłoby zawarcia nowej umowy gospodarczej polsko - sowieckiej. W kołach zainteresowanych przewidują, że umowa ta będzie oparta na zasadzie clearingu i zrównoważenia obrotów handlowych pomiędzy obu państwami.

Ogólna suma obrotów będzie znacznie powiększona. Przewidują, że Sowiety okażą gotowość odbioru większych ilości polskich wyrobów hutniczych. Polska ze swej strony przyjęłaby dodatkowe partie sowieckich rud żelaznych i manganowych oraz fosforytów.

(Dalszy ciąg ze str. 2-ej)

szej poprawie, jeśli oczywista nie nastąpią, na arenie międzynarodowej, nowe wypadki, uniemożliwiające normalne funkcjonowanie życia gospodarczego.

„Kryzys zaufania", jaki trwa wciąż na rynkach międzynarodowych, trwożne pogłoski, raz po raz odbijają się na szpaltach prasy, burzliwe demonstracje i gniewne mowy mężów stanu, rozbrzmiewające w stolicach wielkich mocarstw — wszystko to niestety nie pozwala nam w tej chwili wykluczać wszelką możliwość groźnych międzynarodowych powikłań. Możliwość taka, niestety, istnieje. Trzeba jednak wierzyć, że rozum przeważy i że ostatecznie przecież dojdzie do zawarcia porozumienia trwałego i rzeczywistego, które mogłoby stać się fundamentem wydatnej, na dłuższą metę zakrojonej, porawy gospodarczej na całym świecie.

Jeśli do takiego porozumienia i do takiej poprawy dojdzie w nadchodzącym roku, to zdobycze gospodarcze 1938 r. pozwolą Polsce na szerszą niż dotąd skalę skorzystać z owoców międzynarodowej poprawy. Jeśli zaś napięcie miałoby trwać nadal, a może nawet i powiększać się — to gospodarstwo polskie będzie mogło powiedzieć z dumą, że wysiłki jego przyczyniły się do zwiększenia mocy Rzeczypospolitej, do uczynienia jej jeszcze bardziej gotową do odparcia każdego, kto ważyłby się targnąć na Jej granice lub na Jej bezpieczeństwo.

L. St.

Kronika gospodarcza

USTAWA O OBLIGACJACH PRZEMYSŁOWYCH

Została już wniesiona do Sejmu, jako projekt rządowy, nowa ustawa o obligacjach przemysłowych. Zasadniczym celem tej ustawy jest ułatwienie dopływu kapitałów prywatnych do inwestycji przemysłowych. Wobec ciągle jeszcze istniejącej w pewnych kołach publiczności niechęci do akcji, jako papieru o niestałym oprocentowaniu, rząd uważa za wskazane umożliwienie szerszych lokat kapitałowych w obligacjach przemysłowych, stanowiących papier o stałym oprocentowaniu. Zaufanie bowiem do akcji i gotowość inwestowania w nie kapitałów może u publiczności powrócić jedynie stopniowo, w miarę, jak akcje przez dłuższy czas będą przynosiły regularnie dywidendę. Wobec istniejącego w przemyśle dużego zapotrzebowania kapitałów inwestycyjnych, możność emisji obligacji będzie stanowiła cenne uzupełnienie środków własnych przemysłowych spółek akcyjnych.

Ustawa przewiduje, że każdorazowa emisja obligacji wymaga uprzedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu, które może być udzielone jedynie po przedłużeniu szczegółowego planu emisyjnego. Ustala ona warunki, na jakich instytucje prywatne mogą emitować obligacje, określa wymogi gwarancyjne dla obsługi obligacji, przewiduje sankcje za niedotrzymanie ustalonych przy emisji zasad obsługi. W ten sposób obligacje, wydane na mocy nowej ustawy będą stanowiły papier, gwarantujący dalеko idące bezpieczeństwo lokaty, nadający się i dla ostrożniejszych właścicieli kapitałów.

Należy się spodziewać, że nowa ustawa o obligacjach zostanie rychło uchwalona i przyczyni się do ożywienia ruchu inwestycyjnego w przemyśle prywatnym. Jak twierdzą w kołach poinformowanych pierwsze emisje na podstawie nowej ustawy będą przeznaczone na założenie w rejonie Centralnego Okręgu Przemysłowego zakładów należących do szeregu głównych koncernów przemysłowych.

USTAWA O POŻYCZKACH PREMIOWYCH

Rada Ministrów zatwierdziła projekt ustawy o pożyczkach premiowych, która ma być wniesiona na najbliższą sesję Izb ustawodawczych.

Na podstawie tej ustawy jedynie państwo będzie posiadało w Polsce przywilej emitowania pożyczek premiowych. Ustawa dopuszcza sprzedaż pożyczek premiowych na raty i stwarza podstawy pod uregulowanie takiej sprzedaży. Z uchwaleniem ustawy przepisy prawne w dziedzinie obrotu pożyczkami premiowymi zostaną unormowane na terenie całego państwa. Projekt, uchwalony przez Radę Ministrów, zbliżony jest stosunkowo najbardziej do przepisów, obowiązujących na terenie Małopolski.

ULGI PODATKOWE DLA AKCJI BANKU POLSKIEGO

Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy w sprawie ulg podatkowych dla akcji Banku Polskiego.

(Dokończenie na str. 4-ej)

Kronika górniczo - hutnicza

Przedłużenie Syndykatu Hut Żelaznych. W Katowicach podpisano, umowę o przedłużenie Syndykatu Hut Żelaznych do dnia 1 stycznia 1941. Umowa podlega po upływie terminu automatycznemu przedłużeniu na dalsze 3 lata, o ile nikt z uczestników nie wypowie jej na sześć miesięcy przed terminem. Umowa wprowadza pewne novum: kontyngenty dzielone są na podstawie obliczenia produkcji stali surowej, t. j. obejmują nie tylko sprzedaż wyrobów, ale także konsumcję stali własnych zakładów przetwórczych.

Huta Ludwików będzie produkowała motocykle. Huta Ludwików w Kielcach, zbliżona do koncernu Huty Pokój, buduje przy swych zakładach fabrykę motocykli. Część warsztatów nowej fabryki jest już uruchomiona. Pierwsze motocykle nowej produkcji już zostały wypuszczone na rynek. Są to t. zw. „setki", lekkie motocykle. Na przyszły rok ma być już uruchomiona w fabryce masowa produkcja. Dla sprzedaży motocykli Huta ma zamiar otworzyć szereg własnych sklepów fabrycznych we wszystkich większych miastach Polski.

Nowe zamówienia dla hutnictwa polskiego. Syndykat Hut Żelaznych otrzymał szereg nowych poważnych zamówień zagranicznych na łączną sumę 4.410 tys. zł. Warto tu w szczególności wymienić duże, na 900 tys. zł. zamówienie prętów żelaznych i na drut, oraz blach cienkich do Bułgarii, oraz zamówienie 5,5 tys. ton szyn, za 1,370 tys. zł. do Brazylii.

Śląskie Zakłady Elektryczne będą dostarczać energię elektryczną do Warszawy. Jak wiadomo, pakiet większościowy śląskich Zakładów Elektrycznych przeszedł ostatnio z rąk kapitału zagranicznego (grupy niemieckiej A. E. G.) w ręce polskie. Równocześnie ze zmianą własności akcji, dokonało się ożywienie działalności zakładów. W chwili obecnej buduje się gmach Dyrekcji w Katowicach.

W chwili obecnej Zakłady pracują nad realizacją planu budowy linii wysokiego napięcia Chorzów — Warszawa, przy pomocy której dostarczanoby prąd z elektrowni w Chorzowie dla okręgu warszawskiego.

Kresy Wschodnie zwiększają konsumcję węgla. Statystyki przewozów kolejowych wskazują, że konsumcja węgla na Kresach Wschodnich rośnie niezwykle szybko. W r. 1937 wzrosła ona, w stosunku do roku poprzedniego na Kresach Północno - Wschodnich o 113%, na Kresach Południowo - Wschodnich o 33%. Wzrost ten częściowo spowodowany jest rosnącym zużyciem węgla, zamiast drzewa, dla celów opału domowego, przede wszystkim jednak powstaniem nowych zakładów fabrycznych, konsumujących sporo węgla. W liczbach absolutnych konsumcja węgla Kresów jest oczywiście jeszcze wciąż niedostateczna i pozostaje daleko w tyle poza, n. p. województwami centralnymi. W każdym razie Kresy Wschodnie stanowią obiecujący rynek zbytu dla naszego górnictwa, tym bardziej, że nie trzeba o nie walczyć drogą kosztownej walki konkurencyjnej.

Nowy dyrektor Deichsel, S. A. Firma Sosnowiecka Fabryka Lin i Drutu, dawniej A. Deichsel, S. A., jedna z największych w Polsce fabryk drutu, czołowe przedsiębiorstwo tej branży na terenie Zagłębia, otrzymało nowego dyrektora kierującego w osobie dotychczasowego kierownika wydziału w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Katowicach, p. Mgr. J. Godlewskiego. Mgr. Godlewski wchodzi równocześnie w skład Zarządu Spółki.

Zaszczytne odznaczenia

SREBRNYM KRZYŻEM ZASŁUGI za pracę na polu rozwoju przemysłu motoryzacyjnego został ostatnio odznaczony znany przemysłowiec warszawski, p. ZYGMUNT POPŁAWSKI, prezes Zarządu Zakładów Elektromechanicznych „Magnet" S. A. i prezes Chrześcijańskiego Zjednoczenia Kupców Branży Samochodowej.

(Dalszy ciąg ze str. 3-ej)

Podług projektu akcje Banku Polskiego są wolne od podatków i wszelkich danin publicznych, zarówno państwowych jak i samorządowych. Taksamo wolne od wszelkich obciążeń publicznych są wypłacane od tych akcji dywidendy i ewentualne superdywidendy. W ten sposób przywrócony został w tej dziedzinie stan rzeczy istniejący do końca 1937 r.

W kołach gospodarczych ustawa wywołała bardzo żywe zainteresowanie. Sama wiadomość o przyjęciu projektu przez Radę Ministrów wywołała znaczną zwyżkę kursów akcji Banku Polskiego.

WZROST REZERW DEWIZOWYCH W BANKU POLSKIM

Charakterystyczną cechą bilansu Banku Polskiego na 10 b. m. jest wzrost rezerw kruszcowo - dewizowych.

Zapas złota podniósł się o 0,6 mil. zł., do 442,3 mil. zł. Dewizy i waluty zagraniczne wzrosły o 4 mil. zł. do 16,1 mil. zł.

Obieg banknotów zmniejszył się o 25,3 mil. zł. i wynosi 1.347,5 mil. zł. W rezultacie pokrycie kruszcowo - dewizowe wzrosło na 30,12%.

W aktywach suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 32,1 mil.zł., do 943,3 mil. zł. W tym portfel wekslowy zmniejszył się o 25,1 mil. zł. i wynosi 813,1 mil. zł., pożyczki zabezpieczone zastawami spadły znowu o 11,5 mil. i wynoszą 74,0 mil. zł. Powiększył się natomiast portfel zdyskontowanych papierów skarbowych, który wynosi obecnie 56,2 mil. zł., o 4,5 mil. zł. więcej niż przed dziesięciu dniami.

Oświadczenie

W toku śledztwa, prowadzonego przez francuskie władze sądowe przeciwko żonie generała Skoblina - Plewickiej, znanej śpiewaczce rosyjskiej w Paryżu, ujawnione zostały stosunki, które łączyły ją z dr. Markusem Ettingonem. Dało to asumpt goniącemu za sensacją pewnemu odłamowi prasy do opublikowania artykułów i wzmianek, godzących w dobre imię braci moich i moje własne. Przede wszystkim stwierdzam, że dr. Markus Ettingon nie miał i nie ma nic wspólnego z „Włókienniczą Spółką Akcyjną N. Eitingon i S-ka" i innemi naszemi przedsiębiorstwami na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, czy to jako akcjonariusz czy to jako członek władz tych spółek, czy też w jakimkolwiek innym charakterze.

Na czele tych przedsiębiorstw stał nie żyjący obecnie brat mój Borys Eitingon wraz ze mną, posiadający obywatelstwo polskie, jak i ja.

Dwaj pozostali bracia, Motty i Maks Eitingonowie zamieszkują stale w New-Yorku, przyczem pierwszy jest od 20 lat obywatelem Stanów Zjednoczonych, drugi zaś — obywatelem czesko-słowackim.

Żaden z nas nie miał nic wspólnego z zakończonym w Paryżu procesem i jakiekolwiek imputowanie nam związku z tymże uznać muszę za niecne oszczerstwo.

Do tej samej kategorii zaliczyć trzeba wzmianki o rzekomych fortunach, których dorobiłem się wraz z braćmi w Rosji w czasie rewolucji bolszewickiej, o „zażyłości" naszej z G. P. U., o współpracy z ex-dyplomatą sowieckim Krasinem i t. d. W rzeczywistości bowiem skutkiem rewolucji bolszewickiej utraciliśmy podobnie, jak większość przemysłowców i kupców cały nasz znajdujący się w Rosji majątek. Ja i brat mój, Borys, wtrąceni zostaliśmy przez bolszewików do znanego więzienia moskiewskiego t. zw. Butyrek, gdzie pozostawaliśmy czas dłuższy. Po wyjściu z więzienia natychmiast wszyscy opuściliśmy Rosję.

Nie mając zamiaru dłużej tolerować napaści, uwłaczających czci obywatelskiej i honorowi braci moich oraz własnej, stwierdzam, że wszelkie kalumnie ścigać będą na drodze sądowej.

Naum Eitingon

CEDUŁA KURSOWA

Bank Polski ustalił na dzień 20 grudnia następujące kursy dewizowe

DEWIZY Kupno	DEWIZY Sprzedaż	NOTOWANIA za		BANKNOTY Kupno	BANKNOTY Sprzedaż	Wpłata na P.I.R.
286·61	28↑·09	Amsterd.	100 Hfl.	286·35	288·09	
—	—	Ateny	100 drachm	3·75	3·87	
—	12·18	Belgrad	100 dynarów	7·70	7·95	12·05
212·01	213·07	Berlin	100 Rm. bankn. (odcin. do 100)	74.—	77·—	212·54
—	—	„	100 srebro i bilon	87·—	90·—	
88·73	89·17	Bruksela	100 belgów	88·70	89·17	
—	104·70	Budapeszt	100 pengö	68·—	70·—	156·25
—	—	B. Aires	100 pes. arg.	116·—	119·50	
—	3·89	Bukareszt	100 lei	2·—	2·07	‡5·263
99·75	100·25	Gdańsk	100 guld.	99·75	100·25	
10·88	10·94	Helsinki	100 marek	10·70	10.94	
—	—	Konstant.	1 £ tur.	2·67	2·76	4·22
110·00	110·60	Kopenhaga	100 koron	109·75	110·60	
—	90·10	Kowno	100 litów (odcin. do 100)	75·—	77·50	
24·65	24·79	Londyn	1 £ ang.	24·63	24·79	
—	—	Madryt	100 pesetów	—	—	
27·86	28.00	Mediolan	100 lirów (odcin. do 100)	17·80	18·35	27·777
5.22¼	5.24¾	Montreal	1 $ kan.	5.20	5.22½	
5.27¼	5.29¾	Nowy Jork	1 $ am.	5.25½	5.28	
5.27½	5.30	„ tel.	—	—	—	
123·77	124·43	Oslo	100 koron	123·45	124·43	
13·91	13·99	Paryż	100 franków	13·89	13·99	
18·08	18.18	Praga	100 koron (odcin. do 100)	10·40	10·75	
—	—	Rio de Jan.	100 milrejsów	22·—	22·70	
—	99·—	Ryga	100 łatów	83·—	85·50	
—	6·60	Sofia	100 lewów	4·—	4·12	6·39
126·96	127·64	Stockholm	100 koron	126·65	127·64	
—	137·—	Tallin	100 koron	120·—	123·—	
24·65	24·79	Tel-Aviv	1 £ palest.	24·—	24·74	
119·05	119·65	Zurych	100 franków	118·85	119·65	
—	—		1 £ austral.	19·—	19·60	
—	—		1 £ egipski	25·—	25·75	
—	—		1 £ poł. afr.	24·—	24·75	

Krzyż zasługi po raz drugi

Złotym Krzyżem Zasługi po raz drugi został odznaczony **mgr. Leon Bregman,** Sekretarz Zrzeszenia Przedstawicieli Handlowych, członek Rady KKO m. st. Warszawy oraz członek zarządu Związku Miast Polskich.

Mgr. L. Bregman, który jest reprezentantem angielskich i francuskich firm, posiada juz szereg wysokich odznaczeń jak Krzyż Walecznych, Medal Niepodległości oraz Złoty Krzyż Zasługi.

Lombard Listów Zastawnych Radomskiego Towarzystwa Kredytowego Mieskiego

Na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Banku Polskiego uchwalono dopuścić do zastawu w Banku Polskim **Listy Zastawne Towarzystwa Kredytowego miasta Radomia z roku 1925 i 1933.**

Posiadacze Listów Zastawnych niewątpliwie przyjmą to zarządzenie Banku Polskiego z zadowoleniem, gdyż umożliwia ono korzystanie z taniego kredytu na zastaw listów, czego w ostatnich kilku latach byli pozbawieni. Bank Polski udziela pożyczek w 60% kursu giełdowego listów zastawnych.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Panu Zetka. 1) Listy zastawne Tow. Kred. Miejskiego w Warszawie, stare i nowe, opiewają na złote obiegowe. 2) Listy stare są droższe, gdyż nabywane są na spłatę rat amortyzacyjnych dawniejszych pożyczek. Jest ich stosunkowo mało w obiegu.

Sprawozdanie z giełd zagranicznych

Na giełdach słabo bez zmian

Sprawozdania z ubiegłego tygodnia mało różnią się od poprzednich. Ciągle ta sama, powtarzająca się melodia: słabo, momenty polityczne osłabiają nastrój giełdy. Taki n. p. sprawozdawca giełdowy „News Chronicle", broniąc się z góry przed zarzutem, że w dziale giełdowym mówi o polityce, pisze: „Polityka, to w tej chwili najważniejszy czynnik, decydujący o kursach i nie sposób milczeć o tym najważniejszym problemie, kiedy chce się spełnić swe zadanie sprawozdawcy giełdowego".

LONDYN SŁABY

Charakterystycznym przykładem chwiejności giełd jest incydent, który zdarzył się w Londynie. Ambasador amerykański w Londynie, Kennedy, wyjeżdżając do Nowego Jorku wypowiedział do dziennikarzy parę pesymistycznych słów. Nie było w jego wywiadzie niczego szczególnie nowego, niczego, coby już dawno nie było wiadomym każdemu interesującemu się polityką europejską. Mimo to jego słowa wywołały odrazu nową falę zniżkową w City.

Wogóle charakterystycznym jest, że Londyn najbardziej jest wrażliwy na nastroje zniżkowe. Przyczyniają się do tego znowu niewątpliwie względy ogólnopolityczne: fakt, że interesy Imperium są zaatakowane w bardzo różnych częściach świata (Ameryka Południowa, Daleki Wschód, Morze Śródziemne), fakt, że sytuacja polityczna kraju staje się coraz bardziej chwiejna i niepewna (wzrost nastrojów anty - chamberlainowskich w obozie konserwatywnym).

Na jeden moment trzeba zwrócić szczególną uwagę: oto ciągłe wahania funta zaczynają wnosić niepokój w t. zw. „blok szterlingowy". Jak wiadomo państwa skandynawskie swego czasu oderwały się wraz z funtem od standardu złota i ustabilizowały poziom swych walut w funtach papierowych. Ostatnie wahania i zniżka funta wywołały w prasie tych państw głosy, wzywające do oderwania się od funta, stającego się zbyt chwiejną podstawą dla waluty. Głosy te City przyjęła z dużym niepokojem, choć narazie przeważa zdanie, że nie grożą żadne bezpośrednie zarządzenia tego rodzaju.

PARYŻ — BARDZIEJ OPTYMISTYCZNY

O wiele bardziej optymistycznie zapatruje się na sytuację giełda paryska. Wprawdzie i tam w końcu tygodnia nastąpiło lekkie osłabienie, ale spowodowane ono było przede wszystkim względami technicznymi, a ostateczny poziom kursów pozostał wyższy od poziomu poprzedniego tygodnia. Przyczyny są tu znowu polityczne.

Francuzi dosyć lekceważą sobie kampanię włoską przeciwko Francji. „Wezewiusz dla nas". — ten dowcip studentów francuskich odbija dosyć dokładnie nastrój jeśli nie kół miarodajnych (które, być może, zdają sobie dobrze sprawę z powagi położenia, ale nie chcą niepokoić kraju), to w każdym razie opinii publicznej francuskiej. Stąd wynika, że niebezpieczeństwa zagraniczno - polityczne nie wywierają takiego wrażenia na giełdzie paryskiej, co na City która zawsze była „Empire-conscious" (świadoma swych obowiązków imperialnych).

Natomiast sytuacja wewnątrz polityczna skłania koła finansowe i właścicieli kapitałów do dużego optymizmu. Front Ludowy jest rozbity i narazie nie grozi jego odbudowanie, większość centrowo - prawicowa funkcjonuje, ustawodawstwo socjalne „uelastycznia się" w szybkim tempie — w rezultacie zaufanie giełd powraca. Powracają nadal „emigrowane" dotąd kapitały, ożywiają się obroty na giełdzie. Jeśli rządowi Daladier uda się przejść przez dyskusję budżetową bez utraty większości — a wiele przemawia za tym, że mu to się uda — to powrot kapitałów powinien się jeszcze wzmóc i zwyżka posunąć dalej.

Oczywiście pod warunkiem, że nie nastąpią, w dziedzinie polityki zagranicznej jakieś nowe przesunięcia tak ostre, że zaniepokoją nawet skłonnego do zagraniczno - politycznej lekkomyślności inwestora francuskiego...

WALLSTREET CHWIEJNA

Momenty polityczne działają również hamująco na poprawę nastrojów na Wallstreet. Ściśle gospodarczo Wallstreet ma wszelkie szanse rychłej i gruntownej zwyżki. Wszystkie wskaźniki ściśle gospodarcze: wskaźnik produkcji ciężkiego przemysłu, produkcji przemysłu automobilowego, załadowań towarów na kolejach, ruchu budowlanego, sprzedaży detalicznej — wszystkie te wskaźniki wykazują poważny wzrost. Ale zdyskontowaniu ich przez Wallstreet przeszkadza — właśnie polityka.

Wallstreet niepokoi się sytuacją międzynarodową, która, oglądana z Nowego Jorku wygląda jeszcze bardziej groźnie, niz z Paryża lub Londynu, gdyż w takiej odległości występują wyraźnie wielkie linie rozwoju, a nikną drobne szczegóły, rodzące chwilowy optymizm w stolicach europejskich.

Wallstreet niepokoi się sytuacją wewnątrz Stanów, nie jest pewna, czy porozumienie „Big Business" z rządem da się utrzymać na stałe, czy nie nastąpią nowe akty prawne w dziedzinie ustawodawstwa socjalnego, podatkowego i t. d. o tendencji antykapitalistycznej.

W rezultacie, mimo ogólnej poprawy koniunktury — nastroje na Wallstreet są nadal chwiejne, skłonne raczej do zniżek, niż do zwyżki. W ub. tyg. fale zwyżkowe i zniżkowe zmieniały się niemal co dzień.

NA GIEŁDACH NIEMIECKICH — CISZA

Na giełdach niemieckich panuje nadal cisza. Ostatnie dni przyniosły pewne, nieznaczne zresztą wzmocnienie kursów, jednak przy bardzo skromnych obrotach.

Wzmocnienie to przypisują nadziejom, związanym z londyńską podróżą prezesa Schachta.

PAPIERY POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

W Paryżu notowano: Huta Bankowa 233 frs., Sosnowieckie Fabryki Rur 170 — 171, Cynkownie Śląskie 93 frs., Sosnowieckie Kopalnie Węgla 300 — 306 frs., Ludwik Spiess i Syn 202 frs.

Bruksela notowała: Południowo - Polskie Huty Szklane 325 frs., Cynkownie Śląskie 73 frs., Ostrowieckie 185 frs., Sosnowieckie Kopalnie Węgla 230 frs., Sosnowieckie Fabryki Rur 133 frs.

Bony Funduszu Inwestycyjnego

W dniu 15 grudnia 1938 r. zostały wylosowane do umorzenia **Bonu Funduszu Inwestycyjnego oznaczone Nr. Nr.: 6686 11345 12827 25297 26519 29074 37103.**

Tydzień giełdowy

Słaba tendencja, jaka się dawała zauważyć w pierwszej połowie tygodnia ubiegłego na giełdzie warszawskiej, ustąpiła w końcu miejsca wyraźnej poprawie. Na ożywienie obrotów wpłynęła wiadomość o złożeniu w Sejmie projektu ustawy o sprzedaży ratalnej premiówek oraz o ulgach podatkowych dla akcji Banku Polskiego.

W dziale dewiz w dalszym ciągu zniżkowały zarówno dewizy europejskie, jak i na Nowy Jork. Jedynie dewiza na Sztokholm wzmocniła się o drobnostkę, zaś dewiza na Oslo pozostała na poziomie nie zmienionym.

Wśród pożyczek państwowych silną zwyżkę pod koniec tygodnia wykazała 3% Prem. Poż. Inwestycyjna, przy czym I em. zyskała zł. 2.25, druga zaś — zł. 2.75. Serie tejże pożyczki również się nieco wzmocniły, ale w stopniu bardzo nie znacznym. Częstym wahaniom ulegała 4% Premiowa Poż. Dolarowa i w końcu powróciła do poziomu zeszłotygodniowego. 4% Poż. Konsolidacyjna oraz 4½% Wewnętrzna notowane były niżej, niż w tygodniu poprzednim. 5% Poż. Konwersyjna wzmocniła się o 25 gr.

Z prywatnych papierów lokacyjnych: 4½% listy zastawne ziemskie w Warszawie V serii były w nielicznych obrotach i zmian kursowych nie wykazywały. 4% listy tegoż Towarzystwa Ziemskiego serii VI zyskały zł. 1, a mianowicie podniosły się do 53 zł. Innymi listami ziemskimi do obrotów nie doszło. Na początku tygodnia zakupiono partię 5½% listów zastawnych Tow. Kredytowego Przem. Polskiego (dawn. 8%), po kursie dawniejszym.

W przeciwieństwie do listów Ziemskich listy zastawne m. Warszawy, osiągnęły znaczną poprawę, 4½% zanotowano na początku tygodnia po 73.75, t. j. o 75 wyżej niż poprzednio. 5% listy zast. z 1924 r. początkowo nieco osłabły, lecz pod koniec zakupywane były po 78.75 i 78.50, wobec kursu zeszłotygodniowego zł. 77. 5% listy zast. z 1932 r. z początkowego kursu 71.75 wzmocniły się do 72.50. Wyższy poziom kursowy wykazywały również w końcu tygodnia 5% listy zast. z 1936 r., a mianowcie ze zł. 71 doszły do 72.25.

Z listów prowincionalnych 5% m. Częstochowy zyskały zł. 3. 5% m. Łodzi z 1933 r. pozostały na poziomie nie zmienionym, przejściowo tylko zapłacono za nie o 25 gr. wyżej. 5% m. Łodzi z 1938 r. początkowego kursu 62.50 obniżyły się do 61.75. 5% m. Piotrkowa z 1933 r. początkowo straciły 25 gr., lecz w końcu odzyskały zeszłotygodniowy poziom kursowy. 5% m. Lublina z 1933 r. były w częstych obrotach, pod koniec notowane były niżej o 1 zł. Za 5% l. zast. m. Siedlec nie notowane w cedule, płacono 38 i 38.50. 4½% Obligacje m. Warszawy V em. obiegały po 61.25 i 61. 6% Obligacje m. Warszawy VIII i IX em. pozostawały na poziomie zeszłotygodniowym.

Rynek akcyjny wykazywał większą ruchliwość. Akcje Banku Polskiego zyskały 4 zł. Akcje Banku Handlowego podniosły się z 51.50 do 59. Akcje Banku Zachodniego zwyżkowały o 4.25, dochodząc do zł. 45.75. Z akcji metalurgicznych na poziomie wyższym pozostawały akcje: Lilpop, Rau, Loewenstein oraz Starachowice, a mianowicie pierwsze zyskały 2.75, drugie zaś 1.25. Akcje Modrzejów, Norblin oraz Ostrowiec nie znacznie się obniżyły. Akcje Warsz. Tow. Fabr. Cukru, od 16 b. m. notowane bez kuponu dywidendowego wartości 1 zł., osiągnęły kurs dawniejszy, t. j. zł. 34.50. Akcje Warsz. Tow. Kopalń Węgla pod koniec wzmocniły się o 75 gr. Akcje Żyrardów straciły 75 gr. Akcje Haberbuscha i Schiele zanotowano po 61 wobec kursu zeszłotygodniowego 62.50. Akcje Elektrowni Dąbr.-Górn. pozostawały na poziomie zeszłotygodniowym 56 zł. Akcje Leszczyński i S-ka z początkowego kursu 93 wzmocniły się do 101. Za partię akcji Zieleniewski zapłacono zł. 61.

RUCH KURSÓW

Dewizy: Amsterdam 287.65 — 287.75 — 287; Bruksela 89.10 — 89.20 — 88.90; Helsingfors 10.92 — 10.90; Kopenhaga 110.45 — 110.20; Londyn 24.73 — 24.67 — 24.73 — 24.72; Mediolan 27.96 — 27.94; Montreal 5.24; Nowy Jork czek 5.29½ — 5.28¾; Nowy Jork telegraficzny 5.29¾ — 5.29; Oslo 124.10 — 124 — 124.20 — 124.10; Paryż 13.95 — 13.88 — 13.93; Praga 18.14 — 18.13; Sztokholm 127.20 — 127.10 — 127.35 — 1127.30; Zurych 119.60 — 119.70 — 11925.

Papiery procentowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 83.25 — 85; ser. I em. 92 — 92.50; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 82.25 — 84; serie II em. 90 — 91 — 90.50; 4% Prem. Poż. Dolarowa 42.75 — 42 — 43 — 42.50; 4% Poż. Konsolidacyjna (odc. większe) 66.25 — 65.50 — 65.75 (odc. drobne) 65.75 — 65.50; 4½% Poż. Wewnętrzna z 1937 r. 64.50 — 64.38— 64.50; 100 zł. — 64.75 — 64.63 — 64.75; 5% Poż. Konwersyjna 68 — 68.50; 100 zł. — 67.50; 5½% L. Z. Państw. Banku Rolnego 81; 5½% L. Z. i Oblig. Banku Gospod. Krajowego 81.

Prywatne papiery lokacyjne: 5½% L. Z. Tow. Kredyt. Przem. Polskiego (dawn. 8%) 78; L. Z. Tow. Kredyt. Ziemskiego w Warszawie: 4% 53; 4½% 63 — 62.25 — 62.50; L. Z. Tow. Kredyt. Miejskiego w Warszawie: 4½% 73.75; 5% (stare) 76.25 — 78.75 — 78.50; 5% z 1933 r. 71.75 — 70.88 — 72.0: 1000 zł. 71.63 — 73; 5% z 1936 r. 71 — 72.25; 5% m. Częstochowy z 1933 r. 62.25 — 64; 5% m. Kalisza z 1933 r. 50; 5% m. Lublina z 1933 r. 62 — 61; 5% m. Łodzi z 1933 r. 63.13 — 64 — 63.75; 5% m. Łodzi z 1938 r. 62.50 — 61.50 — 61.75; 5% m. Piotrkowa z 1933 r. 60 — 60.25; 5% m. Radomia z 1933 r. 58.75; Oblig. Komunalne m. Warszawy: 4½% V em. 61.25 — 61; 6% VIII i IX em. 75.

Akcje: Bank Handlowy 52.50 — 59; Bank Polski 131.50 — 135.50; Bank Zachodni 41.50 — 45.75; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 34.0; Warsz. Tow. Kopalń Węgla 33.50 — 33.13 — 34.50 — 34.25; Lilpop, Rau i Loewenstein 90 — 92.25; Modrzejów 20 — 19.80; Norblin, Buch, Werner 96 — 96.50; Ostrowiec 65 — 65.25; Starachowice 43.75 — 43.50 — 45; Żyradów 61; Haberbusch i Schiele 61; Elektr. Dąbr. Górn. 56; Leszczyński 93 — 101; Zieleniewski 61.

KURSY NIEURZĘDOWE

Papiery procentowe: 3% Renta Ziemska 5000 zł. — 53 — 52.75 — 53.50 — 53.75; 1000 zł. — 53.75 — 53.50 — 54; 500 zł. — 59.75 — 59.50 — 60; 100 zł. — 86.25 — 88.

Akcje: Cerata 34; **Kijewski i Scholtze** 16 — 17; **Przemysł Chemiczny** 39 — 40; **Sole Potasowe** 27; **Radocha** 60; **Puls** 81—82; **Strem** 34 — 36; **Spiess** 40—43; **Nitrat** 187 — 190; **Grodzisk** 68 — 70; **„Elektryczność”** 75; **P. T. E.** (100 zł.) 28; **Elektrownia Krakowska** 35 — 36; **Elektrownia w Pruszkowie** 68; **„Siła i Światło”** 62; **Brześć Kujawski** 300; **Ciechanów** 53 — 54; **Chodorów** 95 — 96; **Lublin** 58; **Ostrowite** 50 — 51; **Strzyżów** 70; **Trawniki** 85; **„Firley”** 12.50; **Wysoka** 62; **Wołyń** 35 — 40; **Cegielski** 45 — 46; **Pierwsza Fabr. Lokomotyw** 71 — 72; **Parowozy** (pobrane) 1.20; **Pocisk** 117 — 118; **Rohn i Zieliński** 44; **Rudzki** 11.50 — 11.45; **Nobel** V em. 23 — 24; **„Elibor”** 43; **Jabłkowscy** 37.50 — 38; **Mirkowska Fabr. Papieru** 78; **Tomaszowska Fabr. Jedwabiu** 175.

W dniu 14 b. m. został obniżony kapitał zakładowy **„Przem. Handl. Zakł. Chem. Ludwik Spiess i Syn, S. A.** został obniżony z 9 mln. zł. do 7,5 mln. zł. przez umorzenie 15 tys. akcyj na sumę nom. zł. 1,5 mln.

Akcje uprzywilejowane wspomnianej spółki będą notowane w oddzielnej rubryce.

Akcje **Cukrowni „Dobre”** od dnia 14 b. m. notowane są bez kuponu dywidendowego za 1937/38 r., za który wypłacana jest dywidenda w wysokości 4%, t. j. **zł. 4.80.**

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub przyjęciem na zastaw:

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II em. Ser. 7541 Nr 36 — 37.

4% Prem. Poż. Dolarowej

Nr Nr. 710854 — 57 941877 957767 998902 — 03.

4% Poż. Konsolidacyjnej

Na zł. 100 — Nr 103807.

Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenie dotyczące

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II em. Ser. 3254 Nr 43.

Akcyj Banku Polskiego

Nr. **519425—25.**

(Urząd Śledczy Nr. V 1961/38, Nr. VII — 4014/38, Nr. VII — 4167 z dn. 22 i 26.XI i 12.XII.1938).

ZASTRZEŻENIA SĄDOWE

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronił wypłat oraz dokonywania transakcyj.

5% Państw. Poż. Konwers.

Po zł. 500 — Nr. Nr. 4075502 — 04 4075506 — 12 4075514 — 16 4075521 4104736 4192280.

Po zł. 10— Nr. Nr 3559490 — 93.

Na zł. 3 — Nr 329650.

Na zł. 1 — Nr 530019.

(Monit. Polski Nr 283 i 285 z dn. 12 i 14.XII.1938).

Sprostowanie

W Nr 50 G. G. L. odwołano zastrzeżenie Urzędu Śledczego dotyczące 4% Poż. Konsolidacyjnej **po zł.** 500 Nr 45319 — 30, **winno być Nr 45319 — 20.**

Zarząd Długów Państwa

zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie **uchylił** zakaz wypłat odnośnie następujących obligacji **5% Państwowej Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.:**

1) Postanowieniem z dnia 19.IX. 1938 r. nr V.Co.1276/35 odnośnie obligacji nr 4114708 wart. im. **500 zł.**

Postanowieniem z dnia 10.V. 1935 r. V.Z.5166/30 odnośnie obligacji nr. nr. 4912042 wart. im. **1.000 zł.,** 4305035 wart. im. **500 zł.,** 3285824 wart. im. **50 zł.** oraz odnośnie następujących świadectw ułamkowych tej pożyczki: nnr 394248 — 49 wart. im. po **3 zł.,** 561648 wart. im. po **1 zł.**

Nadto wymieniony Sąd **unieważnił** następujące obligacje wymienionej pożyczki:

1) Postanowieniem z dnia 28.X. 1938 r. nr V.Co.1415/33 obligację nr 4183369 wart. im. **500 ł.**

2) Postanowieniem z dnia 29.X. 1938 r. nr V.Co.490/36 obligacje nnr 71262 do 71293 wart. im po **100 zł.**

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	STYCZEŃ 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna I. i II. em.	1/1, 1/5, 1/9	—	0.00833	0.01666	0.025	0.03333	0.04166	0.05	0.05833	0.06666	0.075	0.08333	0.09166	0.10	0.10833	0.11666
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1, 1/7	—	0.01111	0.02222	0.03333	0.04444	0.05555	0.06666	0.07777	0.08888	0.10	0.11111	0.12222	0.13333	0.14444	0.15555
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań, Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy																
	Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie)	„	—	0.0125	0.025	0.0375	0.05	0.0625	0.075	0.0375	0.10	0.1125	0.125	0.1375	0.15	0.1625	0.175
5%	Poż. Konwersyjna. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	„	—	0.01338	0.02777	0.04166	0.05555	0.06944	0.08333	0.08722	0.11111	0.125	0.13888	0.15277	0.16666	0.18055	0.19444
5½%	L. Z. Państw. B-ku Rolnego, Oblig. m. st. Warszawy	„	—	0.01527	0.03055	0.04583	0.06111	0.07638	0.09166	0.10694	0.12222	0.1375	0.15277	0.16805	0.18333	0.19861	0.21388
6%	Poż. Narodowa, Oblig. m. st. Warszawy	„	—	0.01666	0.03333	0.05	0.06666	0.08333	0.10	0.11666	0.13333	0.15	0.16666	0.18333	0.20	0.21666	0.23333
7%	Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	„	—	0.01944	0.03888	0.05833	0.07777	0.09722	0.11666	0.13511	0.15555	0.175	0.19444	0.21388	0.23333	0.25277	0.27222
8%	Poż. Szkolna m. st. Warszawy	„	—	0.02222	0.04444	0.06666	0.08883	0.11111	0.13333	0.15555	0.17777	0.20	0.22222	0.24444	0.26666	0.28888	0.31111
4½%	Wewnątrz. Poż. Państwowa 1937 r.	1/2-1/6-1/10	1.125	1.1375	1.15	1.1625	1.175	1.1875	1.20	1.2125	1.225	1.2375	1.25	1.2625	1.275	1.2875	1.30
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5	1/2-1/8	0.08333	0.08388	0.08444	0.085	0.08555	0.08611	0.08666	0.08722	0.08777	0.08833	0.08888	0.08944	0.09	0.09055	0.09111
4%	Oblig. Komunalne i Kolejowe Banku Gospodarstwa Krajowego	1/4-1/10	1.—	1.01111	1.02222	1.03333	1.04444	1.05555	1.06666	1.07777	1.08888	1.10	1.11111	1.12222	1.13333	1.14444	1.15555
4½%	Oblig. B-ku Gospod. Krajowego	„	1.125	1.1375	1.15	1.1625	1.175	1.1875	1.20	1.2125	1.225	1.2375	1.25	1.2625	1.275	1.2875	1.30
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie	„	1.25	1.26388	1.27777	1.29166	1.30555	1.31944	1.33333	1.34722	1.36111	1.375	1.38888	1.40277	1.41666	1.43055	1.44444
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach)	„	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	„	1.875	1.89583	1.91666	1.9375	1.95833	1.97916	2.—	2.02083	2.04166	2.0625	2.08333	2.10416	2.125	2.14583	2.16666
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r.	„	2.—	2.02222	2.04444	2.06666	2.08888	2.11111	2.13333	2.15555	2.17777	2.20	2.22222	2.24444	2.26666	2.28888	2.31111
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	0.66666	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	„	0.75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunalnego II, IV L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	„	0.83333	0.84722	0.86111	0.875	0.88888	0.90277	0.91666	0.93055	0.94444	0.95833	0.97222	0.98611	1.—	1.01388	1.02777
7%	Pożyczka zagraniczna w lirach włoskich	„	1.16666	1.18511	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
4%	Pożyczka Konsolidacyjna	15/5-15/11	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.55555	0.56666	0.57777	0.58888	0.60	0.61111	0.62222	0.63333	0.64444	0.65555	0.66666
3%	Państwowa Renta Ziemska	1/6-1/12	0.25	0.25833	0.26666	0.275	0.28333	0.29166	0.30	0.30833	0.31666	0.325	0.33333	0.34165	0.35	0.35833	0.36666
7%	Oblig. m. Poznania z 1928 r.	„	0.58333	0.60277	0.62222	0.64166	0.66111	0.68055	0.70	0.71944	0.73888	0.75833	0.77777	0.79722	0.81666	0.83611	0.85555
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6-22/12	0.10	0.11111	0.12222	0.13333	0.14444	0.15555	0.16666	0.17777	0.18888	0.20	0.21111	0.22222	0.23333	0.24444	0.25555
4½%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	„	0.1125	0.125	0.1375	0.15	0.1625	0.175	0.1875	0.20	0.2125	0.225	0.2375	0.25	0.2625	0.275	0.2875
6%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. (we frankach)	„	0.15	0.16666	0.18333	0.20	0.21666	0.23333	0.25	0.26666	0.28333	0.30	0.31666	0.33333	0.35	0.36666	0.38333
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.01111	0.02222	0.03333	0.04444	0.05555	0.06666	0.07777	0.08888	0.10	0.11111	0.12222	0.13333	0.14444	0.15555	0.16666
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	„	0.0125	0.025	0.0375	0.05	0.0625	0.075	0.0375	0.10	0.1125	0.125	0.1375	0.15	0.1625	0.175	0.1875
5½%	L. Z. i Oblig. Budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego	„	0.01527	0.03055	0.04583	0.06111	0.07638	0.09166	0.10694	0.12222	0.1375	0.15277	0.16805	0.18333	0.19861	0.21388	0.22916

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Św. Krzyska Nr 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka. Spółka Komandytowa", tel. 5-06-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr 27111. **DZIAŁ OGŁOSZEŃ:** Warszawa, Mazowiecka 3 m. 16, tel. 2-16-82. **WARUNKI PRENUMERATY:** w Warszawie i na prowincji: rocznie: zł. 20.—, półrocznie: zł. 10.—. kwartalnie: zł. 5.—, miesięcznie: zł. 1.80. Zagranicą rocznie: zł. 26.—. Numer pojedyńczy 50 groszy. **CENA OGŁOSZEŃ:** strona zł. 800.— 1/2 strony zł. 450.—, 1/4 strony zł. 250.—, 1/8 strony zł. 200. -, 1/16 strony zł. 150.—. Drobne ogłoszenia: po złotych 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor i wydawca: H. POLIKIER. Druk Zakł. Graf. „Nowa Książka", Warszawa, Elektoralna 25, tel. 6-99-13.